

Granskning av delårsrapport 2021

Region Gävleborg

Projektledare Cecilia Axelsson

Projektmedarbetare Casper Wessén, Josefine Bennet, Wafaa

Zbib och Hugo Widorson

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av regionens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat regionens delårsrapport för perioden 2021-01-01 – 2021-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2021.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning per revisionsfråga:

Revisionsfråga	Bedömning	
Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?	Ja Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten för Region Gävleborg inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2021.	
Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?	Delvis 2 av 3 finansiella mål prognostiseras att uppfyllas. 4 av 4 målområden prognostiseras att delvis uppfyllas. Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2021. Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2021.	

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Granskningsresultat	5
Lagens krav och god redovisningssed	5
laktagelser	5
Bedömning	6
God ekonomisk hushållning	6
laktagelser	6
Bedömning	7
Rekommendationer	8

Inledning

Bakgrund

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av regionens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande. Vårt ansvar är att granska delårsrapporten utifrån god sed.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Revisionskriterier

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten per 2021-08-31,
- Förvaltningsberättelsens innehåll,
- Hur regionen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god redovisningssed i övrigt har. Detta PM är skrivet i avvikelseform och omfattar våra mest väsentliga iakttagelser och bedömningar.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av regionstyrelsen 2021-10-12 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2021-11-23.

Personal vid Regionstab Ekonomi har haft möjlighet att lämna synpunkter på ett utkast av rapporten.

Granskningsresultat

Lagens krav och god redovisningssed

lakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till + 1.043 mnkr. Styrelsen har överlämnat rapporten inom lagstadgad tid till fullmäktige.

I delårsrapporten lämnas inga kommentarer kring regionens koncernföretag. Lagen (LKBR) ställer inga krav på att upplysningar om koncernföretagen ska lämnas i delårsrapporten. Enligt RKR's rekommendation R17 anges det att det är upp till regionen att avgöra om sammanställda räkenskaper ska omfattas av delårsrapporten för att möjliggöra en relevant och tillräcklig grund för utvärdering av god ekonomisk hushållning.

I delårsrapporten lämnas en redogörelse kring hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för 2021 för den löpande verksamheten. Det prognostiserade helårsresultatet uppgår till +994 mnkr vilket är 794 mnkr bättre än budgeterat.

Verksamhetens prognostiserade resultat före finansiella poster uppgår till +76 mnkr. Av redogörelsen framgår att prognostiserad resultatmarginal för helåret uppgår till 9,7% av verksamhetens nettokostnader, vilket är 7,7% högre än regionfullmäktiges fastställda målnivå för god ekonomisk hushållning.

Tre av sex nämnder prognostiserar underskott, övriga tre nämnder och regionstyrelsen prognostiserar överskott. De nämnder som prognostiserar underskott är hälso- och sjukvårdsnämnden om -53 mnkr, hållbarhetsnämnden om -54 mnkr och gemensam nämnd för Hjälpmedel SAM och FOU-Välfärd om -1 mnkr.

I förvaltningsberättelsen lämnas korta kommentarer till respektive nämnds delårsutfall och budgetavvikelser samt prognostiserat helårsutfall. Hälso- och sjukvårdsnämndens prognostiserade underskott anges vara hänförligt till ökade kostnader för egen och inhyrd personal samtidigt som nämnden har erhållit högre riktade statsbidrag kopplat till covid-19. Hållbarhetsnämndens prognostiserade underskott anges främst vara hänförlig till lägre trafikintäkter och intäkter avseende den särskilda kollektivtrafiken.

Regionstyrelsen prognostiserar ett budgetöverskott om 897 mnkr, vilket främst är hänförligt till realiserade vinster inom pensionsfonden om 956 mnkr till följd av värdeutvecklingen på placerade medel. I regionstyrelsens prognostiserade resultat ingår även effekter av ändringar av livslängdsantaganden i RIPS vilket inneburit en engångskostnad för regionen om 224 mnkr inklusive särskild löneskatt. Upplysning om denna effekt lämnas i not till delårsrapporten i enlighet med RKR's rekommendation R17.

Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten för Region Gävleborg inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2021.

Verksamhetens prognostiserade resultat före finansiella poster är positivt och uppgår till +76 mnkr. Tre nämnder prognostiserar en negativ avvikelse mot budget, där hälso- och sjukvårdsnämnden samt hållbarhetsnämnden står för den stora delen av underskottet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har under perioden 2017-2019 redovisat underskott om totalt 565 mnkr men för 2020 redovisade nämnden ett överskott om 81 mnkr. En bidragande faktor till 2020 års överskott var att nämnden beviljades tilläggsanslag om 241 mnkr under förra året. Även hållbarhetsnämnden beviljades ett tilläggsanslag under 2020, vilket medförde att nämnden kunde redovisa ett överskott istället för ett underskott.

Mot bakgrund av hälso- och sjukvårdsnämndens samt hållbarhetsnämndens prognostiserade underskott för 2021 bedömer vi kostnadsutvecklingen inom dessa nämnder som oroande.

God ekonomisk hushållning

lakttagelser

Mål

I dokumentet Politisk inriktning 2019 – 2022, som fastställts av regionfullmäktige, anges övergripande mål och riktlinjer för verksamheten i Region Gävleborg och ligger till grund för styrningen. I dokumentet redogörs för fyra målområden som beskriver utvecklingen i Region Gävleborg: *Arbete och hållbar tillväxt, Miljöansvar och hållbar utveckling, Kunskap och kultur samt Välfärd och trygghet.*

Regionfullmäktige har fastställt ett dokument för budget 2021 och ekonomisk plan för 2022-2023 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål (inriktningsmål mm). I budgetdokumentet har den politiska inriktningens fyra målområden brutits ner i satsningar och mål som preciserar hur respektive målområde ska förverkligas.

I delårsrapporten görs en avstämning avseende regionens finansiella mål och de fyra målområden som fastställts i budget 2021.

Avstämningen av de tre finansiella målen sker mot delårsutfallet per augusti 2021. Av redovisningen framgår att två av tre finansiella mål är uppnådda för perioden. Avstämning sker även mot årsprognos för två av tre finansiella mål, men för soliditeten lämnas ingen uppgift om årsprognos per 31 december 2021. Prognostiserat utfall och lämnade uppgifter i övrigt i delårsrapporten indikerar att målet kring soliditeten kommer att uppnås för helåret. Regionstyrelsens samlade bedömning är att de finansiella målen prognostiseras att delvis uppfyllas för helåret.

Avstämningen av de fyra målområden sker mot årsprognosen. Av redovisningen framgår att samtliga fyra målområden prognostiseras att delvis uppfyllas.

I delårsrapporten lämnas ingen redovisning av de satsningar och mål som har fastställts för respektive målområde. Vi noterar även att kriterier för vad som krävs för att respektive målområde ska bedömas vara uppfyllt, delvis uppfyllt eller ej uppfyllt inte lämnas i delårsrapporten.

Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2021.

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2021.

Rekommendationer

Hälso- och sjukvårdsnämnden samt hållbarhetsnämnden prognostiserar en negativ avvikelse mot budget om 53 mnkr respektive 54 mnkr. Hälso- och sjukvårdsnämnden har även tidigare år redovisat stora underskott.

Vi konstaterar att det är en fortsatt oroväckande kostnadsutveckling inom hälso- och sjukvårdsnämnden, där de ökade kostnaderna mot budget för egen och inhyrd personal är bekymmersamt. Vidare konstaterar vi att hållbarhetsnämnden redovisar ett stort intäktsstopp till följd av Covid-19 pandemin och av delårsrapporten 2021 går att utläsa att nämnden har en långsiktig utmaning framöver att öka resandet med kollektivtrafiken. Vi ser därför allvarligt på de prognostiserade underskotten inom hälso- och sjukvårdsnämnden och hållbarhetsnämnden.

Utifrån vår granskning vill vi således lyfta fram följande:

- Det är väsentligt att arbetet kring att nå en ekonomi i balans för nämnder med underskott inte avstannar utan det långsiktiga arbetet behöver fortsätta. Såväl hälso- och sjukvårdsnämnden som hållbarhetsnämnden behöver fastställa en åtgärdsplan och tillse att planerade åtgärder vidtas för att förändra den ekonomiska situationen inom respektive nämnd.
- Regionstyrelsen har, med sin samordningsroll och uppsiktsplikt, en central roll gällande ledning, styrning, uppföljning och kontroll av regionens samlade verksamhet och ekonomi. Av årsredovisning 2020 framgår att det krävs fortsatt fokus på kostnadsutvecklingen och att regionstyrelsen fått i uppdrag att samordna och leda arbetet med att ta fram en plan för god ekonomisk hushållning. Med anledning av underskotten i två av regionens nämnder vill vi påtala att det är viktigt att styrelsen säkerställer att det fortsatta arbetet kring denna plan fortgår och att åtgärder vidtas framåt för att få en ekonomi i balans.
- Upplysningar kan med fördel lämnas i kommande finansiella rapporter kring vilka åtgärder som har fastställts för att nå en ekonomi i balans för nämnder med underskott, när dessa kommer att genomföras samt vilka effekter dessa beslutade åtgärder kommer att få på ekonomi och verksamhet. Upplysningarna bör omfatta såväl kortsiktiga åtgärder som mer långsiktiga strukturella åtgärder.

2021-10-18

Cecilia Axelsson

Rebecka Hansson

Uppdragsledare

Granskningsansvarig

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Gävleborg enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 21 juni 2021. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.